

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adatnak.

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)
„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyzetű centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5°/_o, 11 és többszöri beiktatásnál 10°/_o-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktere 3. sz. Athenaeum I. emelet.

A gazdasági-egyletek.

A gazdaság iránti előszeretett nemzetünk eredeti hajlama. Magukkal hozzák ezt a Kárpát karjai közt letelepedett hontalokotó ősünk. Függetlenség és szabadság után aspiráló fajunk, a harci kalandokat kevésbé tűrő ipar és kereskedés lekötő foglalkozásaiban némi alárendeltséget, hogy ne mondjuk szolgáltságot képzel, s még ma is találkozhatunk, nem ritkán ezen előítéletet tápláló rococo alakokkal.

Szép és független a gazda pályája és a hagyományos ugarrendszer alatt a magát reprodukáló, termő erő befolyása alatt a szerény igények közt élő birtokost kényelmesen táplál s tartá fönn.

De a nyugoti civilizáció s az ezzel karöltve járó igények fölfokozák a vágyakat, s a szűz barázdákra, csak nem minden könnyítő átmeneti intézkedések nélkül nehezedett s naponként nehezedő terhek, az okszerűtlen s minden számítás nélküli túltermelés előkészíték s meghozák gazdaságunk nagy hanyatlását. Azonban nem lehet s nem kell felednünk a saját hatáskörünkön felül álló s töllünk nem függő nemzetgazdasági mostoha viszonyokat se.

A szükség, a baj érzete fölkölté az érdekeltséget, az illetők gondolkozni kezdetek kisegítő eszközökről, s keresték a lehetőséget egy jobb sors létesíthetése.

Ennek vágya és ösztönétől vezéreltetve, kissebb nagyobb birtokossaink gondolkozólag tekintének szét gazdaságukban. Az ok-

szerúségre törekvő gazdák egyleteket alakítanak, s fölkarolák gazdaságunk minden ágát, azt előbb vinni, azt kifejteni.

A Budapesten székelő „országos magyar gazdasági egyesület” elsője vala ezeknek, mely tegnap e folyó hó 22-én ötven éves fennállásának ünnepet szentele, melyet követ a mai napon a nagy magyar és nemzetgazdász Széchenyi István monumentális ércszobrának ünnepélyes leleplezése, melyen megyénk is díszes küldöttsége által képviselve van.

Nem állíthatjuk, hogy ezen s ennek nyomán keletkezett „erdélyi gazdasági-egylet”, valamint az évről-évre szaporodó vidéki egyletek is megfelelhetek volna legjobb akarata mellett is a maguk elébe tűzött várákhozaknak.

Azonban a Székes-fehérvárt tartott gazdasági congressus új életre, tevékenységre ébreszté a gazda közönséget s maga a kormány eddig nem tapasztalt kezdeményezéssel s támogatással jó példaként megy elől, a gazdasági-egyletek keblében pezsgő új étellel találkozunk.

S épen ennek hasznosítása tekintetéből hazánk főnrt első egylete örömmünnepe alkalmával az országban létező gazdasági egyleteket szerves összeköttetésbe hozni tűzte maga eleibe.

Az országos gazdasági-egylet ezen felhívását már több egylet tárgyalta s meglehetősen eltérő bírálatban részesült.

A vidéki egyletek féltik önálló hatáskörüket, s nem akarnak a központi egyletnek, mint egy főkjai lenni.

S mások, a szűk anyagi viszonyok közt lévő, mint „megyénk gazdasági-egylete” is a belépéssel járó 200 frtos alapítványban is nehézséget látnak, midőn az „erdélyi gazdasági egylet” épen az utolsó órában kibocsátott köriratában annak tervezetében keresi és találja az akadályokat.

Nem kívánunk ezek közül egyre is reflektálni, s a módok s eszközöktől eltekintve határozottan állítjuk, hogy a magyar gazdák érdekeinek előbb vitele és megóvása tekintetéből egy ily szövetségre szükség van és pedig azért, mert a gazdák bajai oly sok oldalúak és ágazatúak, hogy azok orvoslására évek hosszú sorára terjedő következetes működés szükséges a társadalom, a törvényhozás, a kormány részéről.

A két utóbbi tényezőnek befolyása, a gazdák érdekeinek folytonos érvényben tartása oly feladat, melyre egyes gazdasági-egylet, még a központi sem képes mindenkor, hanem melynek teljesülése az ország összes gazdait és gazdasági érdekeit képviselő szövetség imponáló föllépése és rendszeres, czéltudatos működése által föltételeztetik.

Ne kicsinyelje senki az ily országos szövetség súlyát. Nem emlíjük a német és francia gazdák szövetségeit, az amerikaiakét, melyek közgazdasági téren oly jelentékeny eredményeket vívtak ki, hanem utalunk a legújabb példára, az angol bérlők szövetsége által a legutóbbi angol választásoknál elért eredményre, hol a konzervatívok bukását jó részben az angol bérlők szövetség ügyes és nagymérvű agitációja idézte elő.

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Könyvismertetés.

A deési gazdasági-, ipar- és állatkiállítás végrehajtó bizottságának jelentése. Deésen, nyomtatott „Bánffy és Kovács”-nál 1880.

Kiadó hivatalunk sajtója alól egy csinos füzetke jelent meg a napokban, mely a múlt évi kiállítást a maga egészében fölkarolja. Előadva benne első kezdete, feltüntetve minden részlet a mely a kitűzött nagy tervben fölkarolva volt, s adatosan előttünk áll az egész kiállítás, s fölhaladjuk benne az eszközöket, melyek az anyagi és erkölcsi sikert biztosíták, s megteremték. S azt hisszük még most se veszíté az érdekét. S nem lesz fölösleges a fáradságtól végrehajtó bizottságnak e tárgyban összeállított jelentésének főbb mozzanatait ismertetőleg bemutatni.

„Megyénk gazdasági-egyletének 1878. deczember hó 13-án tartott közgyűlésén indítványoztatott kiállítási elnökünk által a múlt év októberében lezajlott kiállításunk megtartása. Indítványozó, az 1878-ik évben — a gazdasági-egylet megfogamzott eszméjének kifolyásából — sikerrel megtartott kiállítás eredményét tekintve, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy egy újabb, de nagyobb szabású kiállítás nem csak

előnyös lenne az ipar és gazdaság fokozatos előhaladását előtűntetni, de nagyobb eredményt ígérne és biztosítana.

A közgyűlés ezen indítványt, mint a közjóra törekvő igyekezetet örömmel fogadta, választmányát pedig a kiállítás előmunkálatai és rendezése iránt útásította.

A választmány a jótékony befolyással bíró intézkedéshez szíves örömmel ígérte oda közreműködését; a rendező és 56 tagból álló bizottságot részint gazdasági egyleti tagok, részint pedig gazdasági-egyletünk iránt sok jó akarat-al viseltető és áldozatkész hazafiakból megalakította.

Ezen rendező bizottság pedig 1879. március hó 9-én tartott alakuló gyűlésén — a kiállításnak biztosabb megteremtése czéljából — egy „végrehajtó bizottságot” felruházza teljhatalommal küldé ki, belátása szerint a kiállítást megteremteni, azt létesíteni s ezáltal oda törekedni igyekezzék; hogy a kiállítás alkalmával a bírálok által jutalmakra és kitüntetésekre érdemesíttetek jutalmazása a vidékünkön elhanyagolt ipar és gazdaságra kedvező hatással legyen, illetőleg az ezekkel foglalkozókban a haladás és verseny iránti érdekeltség felköltessék és fokoztassék.

Nehéz volt e feladat, mert tekintve még a jó, nemes és hasznos intézmények iránt is — a közönség minden rétegében — sajnosan tapasztalható mai indolentiát; tekintve a közlekedés

egyik főeszköze a vasútnak hiányát, tekintve továbbá, hogy bérczes hazánkban egyidejűleg a miénkel, több kissebb kiállítások tervezettettek rendeztetni: a végrehajtó bizottság mégis kedves kötelmének ismerte a benne helyezett bizalomnak megfelelni.

Az általános indolentiát ellensúlyozandó, mindenek előtt a hazánkban működő különféle erkölcsi testületek, ipartársulatok és jótékonyozélu egyleteket, valamint a hatalmas sajtót tervünk kivitele, kiállításunk sikeres létrehozása és a nagyobb érdeklődés felköltése czéljából részünkre megnyerve, együttes hathatós működésre hívták fel.

A támogatásra felhívott egyletek és testületek egy-egy része; a sajtó a legbuzgóbban serkentette hazánk iparosait és gazdáit a munkára, megyénk szolgabírói területükön kiváló szorgalom, ernyedetlen ügybuzgalommal párosult tevékenységgel megyénk közönségét a sorakozásra, kiállításunkban résztvevésre folyton ösztönözték.

A siker napról-napra fokozódott, tömegesen érkeztek bejelentések és értesítések az iránt, hogy az üdvös mozgalom megindult, a verseny megeredt, hazánk munkásai a cselekvés terére kiléptek.

Ily érdekeltséggel szemben lehetetlen volt, hogy a szűkebb körre tervezett tárlatunkat — most már a közhajnak megfelelőleg — ne szélesbítsük, s látva azt, hogy még a legindolensebb,

E fölött azonban ne csodálkozzunk, mert a mozgalom szervezése jó és gyakorlati volt.

A szövetség elárastotta az egész országot felhívásaival, melyből idézzük a következő passzust:

„Azt mondják, hogy a legközelebbi választásoknál a külpolitikára kell ügyelni, mely olyan legyen, hogy általa Anglia tekintélye és hatalma nyerjen. Nekünk úgy tetszik, mintha belügyi érdekeink fontosabbak lennének. Ne gondoljunk vele, hogy mi történik messze Törökországban, hanem gondoljunk magunkkal. Tapasztalásból tudjuk, hogy egy angol miniszter sem fog, legyen az konzervatív, vagy liberalis, — a hagyományos politika ellen véteni. — Válasszunk tehát oly képviselőket, kik érdekeinket megóvni képesek és képesek.”

Igy történt, hogy az angol haszonbérlok szövetségének nagy része volt a Beaconsfield-kormány megbuktatásában.

Ime egy példa, hogy mire lehet jó a gazdák szövetsége.

Nálunk a dolgok sokkal egyszerűbben állanak. A gazdák érdekei nálunk nem képeznek casus bellit két társadalmi osztály között mint Angliában.

A magyar gazda, birtokos mint bérlő egyaránt azonos érdekekkel bír, és ha a törvényhozás és kormány egyik érdekében tesz, a másiké nem szenved alatta.

A magyar kereskedő, a magyar iparos, szintén csak a gazda érdekeit támogatja, mert ez után él mindkettő.

Politikai pártjaink is, ha bár eltérő utakon, de egyértelműleg a gazdák érdekeit pártolják.

Oly országban tehát, hol a gazda érdekei oly praeponderánsak, hol ezek semmiféle más érdekekkel összeütközésbe nem jönnek, de hol épen azért a legcsekélyebb és következetesb gyámolítást igénylik, ott mellőzhetlen tényezője az államéletnek, hogy az ország eme nagy fontosságú gazdasági érdekei kellő mértékben és állandóan egy imponáló testület által képviselve legyenek.

Ily testületnek, ily tényezőnek képzeljük mi a magyar gazdák szövetségét, s ezt várjuk tőle.

S ha e reményünk teljesül, akkor újra egy nagy horderejű lépést tettünk kitűzött célunk: a földmivelés emelése, az ország jólétének fokozása felé.

hogy ne mondjuk — a mindenkor és minden iránt — ellenszenvvel viseltető egyének is nem csak hogy sorakoznak kiállításunk köré, hanem azokat még túlszárnyalni is óhajtják; elhatároztuk megküzdeni egy nagyobb szabású vidéki kiállítás létrehozásával.

Siettünk azonban ezen a bajon akként segíteni, hogy rendeztünk gépsorsolást, felhívási gyűjtő-íveket bocsátottunk ki, térdíjjakat szedtünk be és felhívtuk kiállítóinkat tárgyak ajándékozása által bennünket segíteni, hogy hazafias vállalatunknak anyagilag is biztosíthassuk a sikert.

Örömmel jelezzük, hogy ebbeli működésünket is a siker koronázta, lesz szerencsénk alantabb a végleges eredmény előadásánál azt bővebben körvonalozni.

Előre látva és érezve, hogy kiállításunk folyama alatt városunk sok idegen által lesz látogatott, iparkodtunk vendégeink részére szórakozást is szerzendő, mentől több ünnepélyességet létesíteni. Helybeli tüzoltó-egyletünk zászló-szentelési ünnepélye által emelte fényét kiállításunknak, rendeztünk 200 terítékű díszbédet, műkedvelői színelőadásokat, táncszíngalmat, dalár-ünnepélyeket és kirándulásokat.

Jelesen kell kiemelnünk itt, hogy a most közelebről megalakult országos kertészeti egyesület — felhívásunkra — első vándorgyűlését kiállításunk folyama alatt itt Deésen határozta meg-

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

(Deés, 1880. máj. 14.)

Báró Bánffy Dezső főispán az ülést d. e. 10 óra után megnyitván elősorolja azon ügydarabokat, melyek ülésen kívül látattak el, s melyeket a fegyelmi választmány és ávrügyi küldöttség tárgyalt le. Ez után báró Diószegi Géza főjegyző a távolmaradt bizottsági tagok által beküldött igazolásokat olvassa föl.

Márkus János tisztiügyész jelenti, hogy a múlt hóban elintéztést várt 113 darabja közül csak 4 maradt hátrálékban.

Brust Ignác kir. ügyész havi jelentése szerint a múlt hónapban 71-en voltak letartóztatva, ezek között volt 7 beteg.

Bokros Lajos erdészeti előadó előterjeszti a megye erdősze által elkészített erdőstatistikai kimutatást és fél éves jelentését. Dessewffy Mihály, Fehérvári Károly, az alispán, főispán, kir. ügyész hozzászólása után határoztatik, hogy a járási szolgabíró köteles minden egyes községben elrendelni azt, miszerint a község előljárója erdőégés alkalmával köteles a község lakóival a helyszínére kiszállani, a tűz terjedését meggátolva az égést eloltani és a történt égésről 24 óra alatt jelentést tenni a szolgabírónak, hogy ez a szükségessé vált intézkedéseket rögtön megtehesse.

Ezután Kovács Samu előadja, hogy a kékesi járási szolgabíró betérjeszti Vályi Elek vándor gyümölcstanárnak a bethleni, deési, kékesi és szamosújvári járásokban működéséről a hozzá beadott jelentését, azon megjegyzéssel, hogy miután a nevezett tanár járásában még csak egy pár községben érkezett működni, részletes működési napló még nem adatott be. — A vándor gyümölcstanár ezen jelentésében fölhozott általános megjegyzések, s több oly észrevételek következtében, melyek kívül esnek utasítása keretén, felhivatik, hogy: 1. működéséről utasítása értelmében részletezett naplót terjesztszen be. 2. Községenként tüntesse ki azon előljárókat kik e tárgybani rendeleteinek nem tettek és nem tesznek eleget. 3. Nevezze meg azon községeket, melyeknek maig sincs faiskolájuk. 4. Melyek azon községek, a hol a gyümölcsészeti bizottságokat megalkotta, s nevezze meg név szerint annak tagjait. S végre figyelmeztetik, hogy működésében bizonyos rendet tartson, nem pedig az egyik járásból a másikba át meg vissza folytassa teendőit. Ezen figyelmeztetéseknek komoly tekintetbe vételét annál inkább reméljük, mert

tartani; a vándorgyűlés nagy részvét mellett városunkban folyt le, üdvös határozatokat hozva gyümölcsészetiünk fejlesztése érdekében.

Rendkívül érdekessé tette kiállításunkat még azon körülmény is, hogy az erdélyi kiállítók részére a sz.-fehérvári országos kiállítás alkalmával oda ítélt jutalmak — Gr. Zichy Jenő és Türr István tábornok urak által — itt Deésen épen kiállításunk folyama alatt lettek kiosztva, mely nevezetes ünnepélyt a kolozsvári iparos dal-egylet gyönyörű énekével emelte és tette emlékezetessé.

Városunk polgársága a legőszintébb szívélinesség és örömmel ajánlotta fel hajlékát és ismert magyar vendégszeretetét vendégeink befogadása és ellátására.

Kiállításunk folyamán keresztül Deés városa ünnepi színt öltött, s dacára a zord időnek, hullámzott utcáinkon a nép, az arcokról az érdeklődés és örömmel jelei voltak leolvashatók.

Október 18-ika volt a megnyitás napja!

Kiállításunk elnöke a rendező és végrehajtó bizottság élén, harsogó zene és a nép ezreitől kísérve a gazdasági tárlatba menván, emelkedett hazafias szónoklatot tartott s a kiállítást megnyitottnak jelentette ki.

Ezután az ipar és géptárlatba jutott, mely tárlatok ugyanakkor a kíváncsi nagyszámú közönségnek szemlélése alá bocsájtattak.

Kiállításunk folyamának rövidségét tekintve

csak is utasítása értelmében eredménydús eljárása biztosítja megyénk területére jövőndőre is ezen közhasznú állomást.

Czirják János kir. adófelügyelőhelyettes számos javaslatot tesz adóleírás, ingatlanra való adóvégrehajtás elrendelése, fölebbezés, jelentés tárgyában. Havi jelentéséből közöljük, hogy ápril hóban egyenes adóba befizettetett 17,143 frt 61/2 kr. a múlt év megfelelő havában befolytnál 10568 frt 17 krral kevesebb.

Pánczél János több előadmányai közül kiemeljük azt, mely a miniszter egy sajátos eljárására vonatkozik. — Vannak olyan ügyek, melyek két egybehangzó határozattal a törvény értelmében jogerőssé lettek. — Ha már most tetszik, valamelyik félnek az alispán által másodfokban hozott helyben hagyó és így eo ipsó jogerős határozatát a miniszteriumhoz közvetlenül beadott ugynevezett panasszal megtámadni, ekkor a miniszter a panaszt leküldi a közig. bizottsághoz „törvényszerű elintézés és fölszerelt jelentés-tétel végett” — Ezen egybegyűtköző kettős eljárás módodon való foganatosítása iránt felrítatilag kérdést indítványoz az előadó a miniszterhez intézni. Az indítvány elfogadtatik, valamint az előadó által szakértően és kimerítően szerkesztett fölrítat szövege egész terjedelmében.

V. Horváth Zsigmond tanfelügyelő jelenti, hogy Apanagyfalu községi iskolának való helyiséget ajánlt föl, úgy, hogy itt az iskola beállíthatatnék, mert az államot ennél csak egy tanító fizetése és némi tanszerek költsége terhelné. Ezúttal szívesen említjük föl, hogy apanagyfalusi dr. Gajzágó László úr 50 frtot ajánlott föl az iskolai tanszerek beszerzésére.

A tanfelügyelő időszaki jelentéséből hallottuk, hogy a múlt hóban 131 darab közül 126-ot látott el. — Placsintár Ödön referálása után Várjon Lajos kir. főmérnök teszi meg javaslatait. Jelenti, miszerint az államutak állapota teljesen kifogástalan, és hogy a törvényhatósági úton a múlt évi fedanyag elterítettett. A közmunka ez évi kiosztása a m. láposi járás kivételével bevégeztetett.

Ancsa Péter árvaszéki elnök havi jelentéséből megemlíti, hogy a múlt hóban 1518. ügydarab volt elintézendő, melyből hátrálékban maradt 568.

Dr. Gajzágó László tiszti főorvos havi jelentése szerint ápril hóban nem fejlődött ki uralgó korjvárvány, az egészségügyi állapot kedvezőnek jelezhető. A hasznos állatok közül elbul-

intézkedtünk, hogy a kiállítás megnyitását követő napon bíráló bizottságunk működését megkezdje.

Bíráló bizottságunk páratlan szakavatottsággal és lelkiismeretességgel felelt meg hivatásának, tapintatos eljárását mi sem igazolhatja inkább, mint egy tekintélyes kiállítónk következő nyilatkozata:

„A deési kiállítás sok tekintetben példánypéül marad más kiállítások előtt. Példás nyíltsággal mentek a számadások, aljas megvesztegetéseknek nem lévén helye ott, más kiállítások felett magasan áll erkölcsi tekintetben is.

Csak a valódi rosz indulat mondhat helytelen dolgokat a deési kiállítás bíráló bizottsága ellen,

A bírálatok befejeztetvén, az eredmény a bezárás napján október 26-án ünnepélyesen kihirdettetett és a kitüntetések kiosztattak.

Kiállításunkban összesen 844 kiállító vett részt.

Jutalmak 3-féle alakban osztattak ki. Ezüst-érem, bronzérem és díszokmányok alakjában jutalmazva lettek: ezüst-éremmel 101-en, bronz-éremmel 132-en, díszokmánnyal 258-an, összesen 491-en. Tehát több mint fele a kiállítók közül kitüntetésben részesült.

Október 26. A kiállítás ünnepélyesbezárása és a jutalmak kiosztása délelőtt 10 órakor az ipartárlat udvarán.

Gazdasági tárlatunk helyiségében kiállított

lott 506 juh és 8 drb szarvas marha, de semmi-féle járvány, vagy ragály nem észleltetett. — Jelenti továbbá, hogy a kérői, sztojka és garbonáci gyógyfürőkben a betegeknek mérsékelt áron való kényelmes lakás, egészséges eledellel való ellátás, valamint nyugalomuk és kényelmük megóvása iránt a kellő intézkedések megtétettek.

Végül Szarvadi Pál alispán kir. tanácsos ad elő. Havi jelentéséből találjuk, hogy a múlt hóban 1234 ügydarab intéztetett el a központban. A megye területén előfordult 3 bűneset, 294 kihágás, 12 elemi káreset. — Megemlítesre méltó, hogy a cs.-gorbói járásban egy csendőr őrzőházat hazafelé menetében a tálosfalvi határon egy Peskucze Nyisztor nevű muncseli lakost az úton meglőtt, úgy hogy az ennek következtében azonnal meghalt. A vizsgálat folyik.

Az ez évi ujoncz állítás befejeztetett a legnagyobb rendben.

Deés város képviselő testületének gyűlése.

Folyó évi május hó 14-én tartott képviselő testületi gyűlés alkalmával tárgyalt közérdekű tárgyak közül megemlíteni kívánom első sorban az ovoda és Gencsi-féle házas telekre vonatkozó ügyet.

E lapokban már közölve volt, hogy az ovoda és Gencsi féle házas telek és ehez tartozó mellék épületek felett Deés város és a helybeli ev. ref. egyház között létrejött csereszerződés, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter által jóváhagyva, Szolnok-Doboka megye alispánjához leérkezett.

Deés város tanácsa, miután a miniszteri leíratot vette, ezt azon megjegyzéssel terjesztette a képviselő testület elé, hogy a helyben hagyott csereszerződést, a telekkönyvi biztosítások keresztül vitelé végett a h. ügyésznek kiadta, s miután a Nyárádi Elek ház, mely ovoda helyiségül czéloztatott megvásároltatni — már eladatott — egy bizottság volna kiküldendő egy ovoda helyiség kiszemelésére.

Ezekre Kovács Samu képviselő testületi tag a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

1.) A csereszerződvények felsőbb helyen történt jóváhagyása s a tanácsnak a telekkönyvi biztosítás iránti intézkedése vétessék tudásul.

2.) A tényleges birtokba vételre nézve felszólítandó lenne a helybeli ev. ref. egyház tanácsa intézkedni, hogy az átadás a jelen év szeptember 29-én megtörténjék.

3.) Utasítatik a tanács a Gencsi féle roskadozó ház és major telket az átvétel után azon-

tárgyakon kívül egyéb vonzerők is voltak, azon senki sem fog kételkedni, ha megmondjuk, hogy a buffetben hölgyek állottak szolgálatra készen az étvágyat érző — és ha nem, hát illet szívesen mutató — közönségnek.

Sürgött-forgott az étasztalok körül, élénk, fürge díszes hölgyesereg, tüzes szempillantásaikkal rendelkezéseket provokálva, gyors kezecskéikkel azokat kielégítve; az edényeket incesiklandoztatón csörgetve és a kiállítási jövedelmet nagy mérvben gazdagítva.

Az elért anyagi eredményekre nézve, van bevétel összesen 6723 frt 01 kr. Kiadás 5717 frt 14 kr. A tiszta készpénz eredmény tehát 1005 frt 87 kr.

Azon megjegyzéssel zárja be jelentését, mely szerint a gazdaszat és ipar érdekében, szintén igyekezett hazánk anyagi fejlődése és előmeneteléhez hozzájárulni.

Ezek után a szíves bizalmat, midőn őszintén megköszönve, kívánjuk megyénk gazdasági-egylete mint a jóban, hasznosban előre törekvő testület sokáig éljen!"

Ezen jelentést megyénk gazdasági-egylete folyó hó 20-án tartott közgyűlésen tárgyalva, annak örömdetes tudásul vétele s a végrehajtóbizottságnak egyhangulag megszavazott elismerésének kifejezése mellett, elhatározta annak egy-egy példányát a testvér egyleteknek megküldeni.

nal lebontatni s a helyet köztérre alakítani s az épületből kieső anyagok kezeléséről gondoskodni.

4.) Utasíttassék továbbá a tanács két szobából és egy konyhából álló lakást bérelni ki kisdodovónó részére jelen év szeptember 29-től egy évre lehető jutányosan, s a bérleti szerződést megkötni, s a jelen évre szeptember 29-től 1880 ápril 24-ig fizetendő bért az előre nem látott költségekre felvett alapból fedezni; a jövő 1881-ik év ápril 24-től ugyanaz év szeptember 29-ik járó összeget a jövő évi költségvetésbe felvenni.

5.) Miután a Nyárádi féle ház eladatott s e szerint ovoda helyiségről kell gondoskodni, küldessék ki egy bizottság ovoda helyiség keresésére, mely bizottság 3 hó alatt jelentését adná be.

6.) Az egyház által fizetendő 1000 frt elszámolandó volna, miután a város az egyháznak 9000 frttal tartozik.

7.) A kerekbástya és ispotály épület csak akkor jöven a város tulajdonába, mikor a körfal munkálatának tovább folytatása megkezdetik, ez okból ezen két épület jelenleg az egyház használatában hagyandó.

8.) Utasíttassék végül a tanács kieszközölni, hogy kir. illeték a Gencsi féle ház és majortelekért, miután ezen épületek lefognak bontatni, ne rovassek ki."

Ezen beadott határozati javaslatot a képviselő testületteljartalmilag elfogadta, s egyszersmint az ovoda helyiség keresésére egy bizottságot küldött ki, még pedig Kovács Samu elnökle alatt: Dr. Gajzágó László, Czecz Kálmán, Székely József, h. ügyész Nagy Miklós, Dr. Almai Ferencz, Izsáki József gazdasági tanácsos és Dr. Szöcs Sámuel képviselő testületi tagok személyében, oly meghagyással, hogy eljárásukról 3 hó alatt tegyenek jelentést.

Tárgyalás alá került a városi rendőrkapitányságnak egy igen közhasznu előterjesztése, hogy t. i. eszközöltessék ki — felsőbb helyen — az országos vásárok idejének meghosszabbítása még pedig oly formán, hogy mindenik országos vásár napja előtt legyen két nap a sertés és juh-, két nap ló és szarvasmarha, s így minden országos vásár 5 napig tartson.

Ezen indítványt a képviselő testület magáévá téve utasította a tanácsot a felterjesztést e tekintetben megtenni.

—Y.

VEGYESEK.

— Megyénk bizottságának rendes tavaszi közgyűlése f. hó 28-án tartatik meg.

— Megyénk gazdasági-egylete rendes közgyűlését folyó hó 20-án tartá meg, melynek érdekes tárgyalásait jövő számunk hozza.

— A képviselőházhoz beterjesztett vasútkarra vonatkozó törvényjavaslatot, nem csak a szabadelvű párt, hanem a törvényhozásnak közlekedési bizottsága is letárgyalva: egyhangulag teljesen elfogadta, s így annak szentesítése csak is rövid idő kérdése.

— Biasini gyorskocsija az új vasúti menetrend változásával máttól fogva a gyorskocsi menetrendjét is ahoz alkalmazza; ugyanis Kolozsvárról Deésre indul minden nap reggeli 6 órakor. Deesről Kolozsvárra délután 1 1/2 órakor délután.

— A Rettegen telelt állami bika-borjuk folyó hó 19-én a legjobb állapotban a Tordán lévő kincstári legelőre hajtattak nyári legeltetésre.

— Bem tábornoknak két nővére él még, mindkettő inséggel, nyomorral küzdve: egyik „de Cosbay Bem Antónia," ki Tvardzicky Román lengyel nemeshez ment férjhez, s miután férje az orosz kormány által Szibériába való deportálásra és kényszer munkára ítéltetett, férjét oda elkísérte s jelenleg Kostroma nevű városban két gyermekével együtt inséggel küzdve él; a másik nővér Hoszowszka asszony, a ki 1870. óta özvegy és Krakoban igen kedvezőtlen viszonyok között él. Bizalommal hívjuk fel azért hazánk lelkes

fiait és leányait adakozni, s így a nyomortól megmenteni annak vérrokonait, kinek neve tündöklő fényben fog a történelemben ragyogni, míg hazánk nevét abban említendik. — Adományokat szerkesztőségünk is elfogad s azokat illető helyre juttatja.

— Tüzoltó-egyletünk által f. hó 17-én rendezett májálisnak összes bevétele 33 frt 40 kr volt. Ezen összegbe következő felülfizetések folytak be: Ujfalvi Gyula 5 frt, Fehér Béla 10 kr, Kiss Kálmán 10 kr, Valaki 10 kr, Krémer Lajos 30 kr, Czecz Arthur 20 kr, Kis Pál István 20 kr, Hegyi István 10 kr, Ilosvay Jenő 10 kr, Kovács Bogdi 10 kr, Glük Simon 30 kr.

— A bethleni országos vásár ez évben kivételesen f. évi június 6. és 7-én tartatik meg.

— A közelebbi három napon át csak nem folytonos hideg esőzés következtében a légkör nagy mérvben kihült, 21-re az ég teljesen kiderült s viradólag meglehetősen der mutatkozott, azonban a hajnal felé fölszálló ködpára következtében még az érzékenyebb növényeket is csak részben forrázta le. 22-én nagyobb der volt.

— Horváth József kitűnő czimbalom művészre, ki ma az „Angól szállodában" játszik, felhívjuk a közönség figyelmét. Játéka rendkívüli élvezetet nyújtand.

— Viktória angol királynő szeredán meg látogatta Károlyi Alajos osztrák-magyar nagykövetet. — Bordeauxban a kereskedelmi testület nagy tárháza leégett: a kár közel két millió frank. — Debreczen városa közgyűlése egyhangulag kimondta, hogy az orvosok és természetvizsgálók nagygyűlését 1882-re Debreczenbe meghívja. — A máramarosi inségeseknek a kormány ismét ezer forintot utalványozott, de a főispán nyilatkozata szerint alig lesz rá szükség. — Pancsova környékére az 1876-iki árvíz által elpusztult községekbe csángó magyarokat akarnak telepíteni. — A dunagözhajózási társulat bevételei ez évben egy millió frtnyi csökkenést mutatnak a múlt évhez képest. — A zsidók magyarosítása volt az irói kör legutóbbi értekezletének érdekes és korszerű tárgya. — Petőfi Sándor ama kézíratai, melyeket most elhunyt öcsese a múzeumnak hagyott, illetetlen jutnak az említett intézet birtokába. A leltár 73 számból áll. — Marosvásárheiytt Gáspár és fia honi szövő-gyárt állítottak fel. — A Taaffe-kabinet, mihelyt az urak háza elintézi a budgetet, beadja lemondását; de nem kételkednek, hogy újra gróf Taaffe fog kormány-alakítással megbízatni. — A prágai egyetemen hatszáz tanuló zajosan tüntetett Klebs, mint Poroszországból behozott német tanár ellen. — Sennyey Pál elfoglalta helyét a házban, a párton kívüliek sorában, s megjelenésekor ittott egy kis éljenzés is hangzott.

KÖZGAZDÁSZAT.

A kapáló eke.

Sárbogárd, máj. 3.

Én ezelőtt 18 évvel önállóságra juttatva kis birtokomon, szerény felszereléssel gazdálkodni kezdtem s pár év alatt kedvező körülmények között talaj és éghajlati viszonyainkat figyelemmel kísérve, arra a tapasztalatra jöttem, hogy jó minőségű mély talajunkban a kapás vetemény, különösen a kukoricza után, ha ez jól művelve van, több évi trágyázás mellőzésével is, felváltogatva búzával, kitűnő eredmény érhető. Vidékünk munkás osztályának kis száma és hanyagsága azonban számításomat megalta, mert aránylag nagy területű kukoricazavetésem megkapáltatása felette sokba jött s részben az kapálatlan is maradt munkáskéz hiányában.

Ekkor azonban már olvastam közléseket kitűnőknek ismert kapáló ekékről: azonnal elhatároztam azokat sorba megrendelni, de kísérlet és használat után azokat azonnal félre kellett tenni. Lévének azok vagy egy teoretikus tudósnak, vagy egy üzérkedő embernek való használhatatlan czifra eszközök.

Természetesen e drága és rossz eszközökért

kidobott pénz szegény embernek nehezen esik s így az engem is érzékenyen bántott; így a tárgyon hosszasan gondolkodva, hol egyik, hol másik félretett hires kapálót elővéve, azok hiányait elosztani akartam. — Természetesen azonban gyakorlatilag is gondolkodva, vagyis javításaimmal azonnal kísérletet téve.

Igy sikerült nekem 1878. év tavaszán, az eldobott s haszontalan drága ekék anyagából egy falusi kovácsossal — de személyes vezetésem mellett s a farészeket magam készítve kiállíttatni, mely kapáló eke a legnehezebb hantos, rögös talajban is egy kis ló által vonatva, a legtekélyesebb kézi kapálásnak megfelelő munkát teljesített, s naponként neken 20 azaz husz napszámot megtakarított. Mikor azután azt magam jónak találtam, bemutattam vidékünkbeli 3 tekintélyes gyakorlatilag és elméletileg is képzett gazdának, kik eszközöm megtekintésekor ugyan mosolyogtak, de a kísérlet után, mi egy tó fenéken, a legnehezebb hantos földben s egy póny lóval történt, ekémet egyhangulag nemcsak jónak, de „kitűnőnek“ mondták s figyelmeztettek, hogy a következő sz.-fehérvári kiállításon ekémet, mint a gazdaszat terén óriási hiányt pótlót bemutassam. Mit, bár szegény ember létemre ugyan nehezen meg is tettem, de ekém sem aranyozott, sem bronzirozott, csak egyszerűen zöld és feketére festett lévén, a bíráló bizottságnak fel sem tűnt. (Mint a rossz nyelvek beszélnek, azért, mert a taligának egyik kereke a másikonál kisebb volt.)

Ez év folyamán — előttem ismeretlen egyén által — a gazdaközönség figyelme felhívott s most már elárasztva vagyok a megrendelések által.

En ugyan köszönettel tartozom a közlemény írójának, mert, bár a fehérvári kiállítás bíráló bizottságának eljárása reám nézve elkeserítő volt, de természetemnél fogva — jó ismerősömön kívül — ekémet senkinek sem dicsérgettem, bár nyugodtan és nyíltan merem állítani, hogy az a gazdaszatban mint nyereség, mint valódi találmány elismertté leend. Mivel azonban sem tökével nem rendelkezem, sem ismeretségem vagy személyiségemnél fogva, nagyobb gyárral nem szerződhetem: ezuttal alig leszek képes az ideai kapálásig — megrendelőimet kielégíteni; mert az eddig elkészülteket is a zirezi szerzet előszálási uradalmában alkalmazott derék gépész úr szívesége folytán tudtam csak illő árért kiállíttatni. Ismét hangsúlyozva azonban, hogy ekém könnyűsége, biztos kormányozhatása (a legkényesebb növény közvetlen közelében) kitűnő munkája (melyszerint nem csak a leggazsabb földet teljesen tisztává teszi, de a földet a legjobb kapás munkáját fölülhaladva, megporhanyítja) folytán őszintén ajánlható; s ha bár ez évben nem, de jövőre abból nagyobb mennyiségben is készséggel szolgálhatok.

Ifju Somody István,
kisbirtokos.

Ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe, s e tárgyban bátrak vagyunk indítványozni, hogy egy ily kapáló ekét több birtokosok össze állva, vagy maga gazdasági egyletünk ez érdekében kibocsátott aláírási iven egyes gazdák önkéntes adakozása által begyűlt pénzből: annak egy példányát kipróbálásra szerezne be.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Két 14 éves egészséges, oskoláit
jó sikerrel végzett fiu
tanonczul felvétetik
a Nik Ferencz vas-, fűszer-
üzletébe. 2—3

ELADÓ HÁZ.

A deési takarékpénztár tulajdonát képező, Deesen, a Borsos-
utczában 13. sz. a.

GYARMATI-féle ház

f. év junius 6-án d. u. 3 órakor
a helyszínén a többet ígérőnek el
fog adatni.

Deés, 1880. május 21. 1—2

Az igazgatóság.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.
5827. sz. 1880. 1—1

Hirdetmény.

Földmivelés, ipar- és kereske-
pelemügyi miniszter úr folyó hó
15-én 13706. sz. a. leiratával
megengedte, hogy a Bethlen köz-
ségben folyó hó 22. és 24-ére eső
országos vásár ez évben kivétele-
sen folyó évi junius hó 6. és 7-ik
napján tartassék meg.

Deesen, 1880. május hó 17-én.

Az alispán helyett
Br. Diószegi Géza,
főjegyző.

Az ideai rossz viszonyok következtében 50% olcsóbb elárusítás.

LEGUABB
Sürgöny.

Utolsó nagy szállítmány!

6985 vég különbféle igen jó minő-
ségű vászon, kanavász, jó mosatu kar-
ton, creton és még egyéb a háztar-
tásban nélkülözhetlen cikkek.

E hó végével végleges leszámolás.

Egyik legnagyobb londoni bank bukása 970.000 font
sterlinggel!

JAMES W^{rth}. egyik legelőkelőbb
londoni bankár

(Finanz-Agentia Viktr. Street kerületében.)

Manchesterben rendkívüli veszteségek folytán 970.000 font stlggel

csőd alá került.

A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatkelmék elárusítását, melyek
ottan elzálogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én
nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsérni fölösleges, logjobban mutatja
azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult
csőd-consortium azon igyekszik, hogy a fontemlített csődöt a lehető leg-
rövidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon

50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen
tul lesz adva; kérem tehát a nagyon t. vevőközönséget megrendeléseit siettetni,
miután ily potom ár mellett a készlet nem sokáig tarthat.

A nagyon tisztelt közönség szives pártolását kérve, maradok kiváló tisz-
telettel

Schiller L.

A „menyasszonyhoz“ Sz.-Fehérvárott, Város-
ház-tér, a váróház kapuja mellett.

Csomagolás ingyen. Vidéki megrendelések azonnal és a legpontosabban
eszközöltetnek.

Vidéki megrendeléseknél kérem a címet, rendeltetési helyet u. p. vagy
vasuti állomást érthetően kiírni. 8—10

A leltárnak jegyzékei:

	azelőtt frt kr	most frt kr.
150 vég kitűnő jó minős. eszkos tolltartó	28	13
190 „ jó minőségű sarga nanking	30	16
135 „ legjobb minőségű fehéritetlen fehér nanking	45	21
150 „ jó minőségű jó mosatu angol oxford	30	15
260 „ 7/8 széles jó minőségű angyal gyolcs	25	12
250 „ 4/4 „ 26 rőfös jó minőségű jó mosatu kék kockázott kanavász 1 vég	4 80	2 45
180 „ 4/4 „ 26 rőfös jó minőségű jó mosatu morva kanavász barna vagy lila	5 50	2 90
220 „ 4/4 „ 28 rfs jó minőségű sternbergi gyolcs	5 95	3 35
125 „ 7/8 „ 30 rfs jó minőségű halbstadt gyolcs	7 80	3 90
155 „ 4/4 „ 28 rfs jó „ hegyi gyolcs	7 95	4 40
190 „ 4/4 „ 30 rfs jó „ amerikai bórgyolcs	10 80	5 90
130 „ 4/4 „ 30 rfs legj. „ sziléziai vászon	10 95	5 95
150 „ 9/8 „ 30 rfs finom chiffon női fehérneműeknek	11 50	5 40
220 „ 4/4 „ 30 rfs legj. minős. kék, lila barna val. rumburgi kanavász	12 80	6 50
95 „ 4/4 „ 30 rfs legj. hollandi vászon	15 50	7 50
56 „ 4/4 „ 30 rfs legj. minős. georgswaldi vászon	18 50	9 90
49 „ 9/8 „ 40 rfs hollandi vászon	22	11 50
29 „ 5/4 „ 50 rfs „	30 50	16 50

Asztalnémetek árjegyzéke:

1 db. 8/4 nagys. színes sávosvos abrosz	1 15	—	55
1 „ 8/4 „ igen jó minős. fehér abrosz beszövítt széllel	1 40	—	66
1 „ 8/4 „ fin. frnc. fehér damaszt abrosz	1 90	—	95
1 „ 9/4 „ legf. frnc. fehér vagy színes dam. jokey abrosz	2 85	1	40
1 „ 12/4 „ jó mins. fehér abrosz beszövítt szél és rojtjal	1 95	—	97
6 „ 4/4 „ fehér ezérna sávosvízt szalvéta	2 90	1	40
6 „ 4/4 „ legf. fehér dam. szalvéta kockázott	3 55	1	70
6 „ legj. mins. tiszta ezérna fehéritetlen sávosvízt törülköző	2 90	1	30
6 „ legf. fehér dam. törülköző kockázott	3 60	1	75
6 „ legf. virágos angol dam. törülköző	4 50	2	20
6 „ fin. francezia battiszt zsebkendő színezett és szög. széllel	—	92	44
6 „ „ „ tiszta fehér	—	65	32
6 „ „ „ fél ezérna zsebkendő színezett széllel	—	92	45
6 „ valódi rumburgi vászon zsebkendő	1 80	—	92
6 „ valódi angol ezérna zsebkendő beszövítt szin. széllel	2 80	1	25
6 „ valódi rumb. vászon zsebkendő beszövítt szin. széllel	3 50	1	60

Paplanok fölűnő olcsó áron.

1 drb. nagy fin. levartott creton paplan	3 90	1	90
1 drb. nagy fin. levartott török creton paplan	4 20	1	95
1 drb. nagy fin. levartott cachmir paplan	6 20	3	15
1 drb. nagy fin. levartott bécsi vörös paplan színes pettyekkel	4 50	2	45
1 drb. nagy legfin. levartott bécsi vörös (ruge) paplan	4 95	2	55
1 drb. nagy kettős legfin. levartott cachmir paplan	6 50	3	45